

శ్రీ
అభినవనరస్వతి

యనునొక మాసపత్రిక

అష్టావధాని జానపాటి శ్యామభిరామశాస్త్రిచే

బ్రచురింపఁబడుచున్నది.

గుంటూరుజిల్లా, వల్పూరుతాలూకా, జానపాడు.

సంపుటము 7 } 1915 జూన్ } సంచిక 6

విషయములు.

- 1 కృతివిమర్శము.
- 2 శీతలరాజవర్జిత - అన్నంగా రమణయ్య.
- 3 నూతనసంహిత - కొప్పరాజునరసింహయ్య.
- 4 విగ్రహారాధనఖండనఖండము, బామకంటి సీతారామశాస్త్రిలు
- 5 పురశ్చరణము, తిరుపతి వెంకటేశ్వరులు.
- 6 స్వస్థకార వ్యవహారము, పత్రికాధిపతి.

చందానిర్ణయము సంవత్సరమునకు

ప్రధానపొషకులకు రు 25 0 0 సహాయకులకు రు 5 0 0

పాపకులకు రు 10 0 0 చందాదారులకు 2 0 0

చంద్రదికాముద్రాక్షరశాల, గుంటూరు.

Printed at the Chandrika Press, Guntur
and Published at Janapadu, by the Editor Ashtavadhani
Janapati Pattabrahma Sastry.

ప్రధాన పోషకులు

- 1 శ్రీ శ్రీ జగద్గురుప్రప్రసిద్ధామలవారు
పోషకులు.
- 1 శ్రీ రాజానారయప్పారావు సింహాద్రప్పారావు బహదరు
జమీందారులు నూజివీడు
- 2 రాజా వెంకటాద్రిలిప్పారావు బహదరు జమీందారుగారు,
నూజివీడు
- 3 రాజా వాశిరెడ్డి చంద్రామాళేశ్వరప్రసాదు బహదరు మన్నే సుల్తాన్
జమీందారుగారు ముక్త్యాల
- 4 అల్లాడి లక్ష్మీనారాయణగారు కరణము జంగవల్లి
- 5 రామశింగుగారు నెల్లుట్ల మాపురపు సంస్థానము మేనేజరు నెల్లుట్ల
- 6 రంగావర్మయ్య హనుమయ్యగారు జిల్లాకోర్టువకీలు గుంటూరు
- 7 తాడేపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు మక్తాదారు చొలేరు
- 8 అనంతరెడ్డి దేశముఖుగారు పోతారెడ్డిపేట
- 9 గూడూరు వీరసాంబశివరావునర్దేశ పాండ్యగారు, మాలెకొండూరు
సహాయులు.
- 1 బీరకాయల రామారావు దేశముఖుగారు రాయగిరి
- 2 పరాంకుశం శేషచార్యులుగారు యావగిరి
- 3 నరసింహచార్యులుగారు-పట్వారీ-కొలనుపల్లి
- 4 హనుమంత రెడ్డిగారు-క్షీరనాగరము
- 5 వెంకట నారసింహరెడ్డి దేశముఖుగారు-మిశిదొడ్డి
- 6 అన్నమురాజు సుబ్బారావుగారునండూరు
- 7 నండూరు లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, కరణం, నండూరు
- 8 నైషధము సీతాకాంతముగారు మోరంపూడి
- 9 మెదకు శేషారావు దేశముఖుగారు నల్లబల్లి
- 10 బాకరాజు పరాంకుశ రావుదేశముఖుగారు, యావరము.
- 11 కుప్పా శంకరశాస్త్రిగారు, చివలూరు
- 12 హేజిబు వెంకటరామారావుగారు వకీలు సిరిసిళ్ళ
- 13 నారసింహరెడ్డి దేశాయిగారు, కాసరబాద

అభినవసరస్వతి

సంపుట 7. } జానపాదు } సంచిక 6.
రాక్షసి సం॥ జ్యేష్ఠమాసము }

కృతివిమర్శము

భోగేశ్వరమహాత్మ్యము:—ఇది యొక తేత్రముయొక్క మహత్తు- ఇందు శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపఁబడియున్నది. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈగ్రంథము చేతఁబట్టిన బాతకుల కొకపద్యమేని వదల మదిజనింపదు. గ్రంథకర్త సంగదోషమునకుఁ గర్తృత్వమును వహించిన శ్రీ మల్లంపల్లిమల్లిఖార్జునశాస్త్రిగారు. కనుకనే యీగ్రంథ మింతమంచిపాకముతో దిగినది. దీని వెల 0-8-0, వలయువారు బందరుతాలూకా పెడ నకు సింగరాజు బసవరాజుగారిపేర వ్రాసికొనవలెను.

ఉత్తరరామచరితము:—ఇది యేడంకముల నాటకము. భవభూతి రచితమునకు దెలుగుఁ కవిత్వము హృద్యమై యలరారుచున్నది. గ్రంథకర్త ద్వితీయ బ్రహ్మ నంద శాస్త్రిగారు. వీరిదికాక యనేకగ్రంథముల రచించియున్నవారు. దీనివెల 0-7-0 వలయువారు గోదావరిజిల్లా తునికి గ్రంథకర్తపేర వ్రాసికొనవలెను.

గోపీవన మహాత్మ్యము —ఇది బాపట్ల తాలూకాలోని పొన్నూరుయొక్క సలపురాణము బ్రహ్మవైవర్తపురాణము. ఇయ్యది శిథిలతాళప్రత్రములందుండఁ బొన్నూరు భోవనా రాయణదేవాలయ ధర్మకర్తయగు రాజా వాసిరెడ్డి వెంకటలక్ష్మీ వరసమాంబారాజ్ఞిబహద్దరు పన్నెనులైన గారి తమ్ములగు బ్రకృతము నరసారావు పేట సవనంజన్మీటులును నగు చిరుమామిళ్ళ లక్ష్మీనారాయణప్రసాదము బియ్యేగారి ప్రేరణచే గొంటూరుటవుక్ పైసాగ్గాలు సంస్కృతోపాధ్యాయులగు శ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారు లేఖకప్రమాదాది జనితదోషంబులు లేకుండునట్లు సంస్కరించి తెనుఁగున రచించిన ట్రాన్స్లేషన్ చేసిరి. ఈగోపీవనమహాత్మ్యము సంస్కృతమున 10 యధ్యాయములు నాచార్యులుగారు తెలుఁగున 5 అశ్వాసములుగా రచించిరి

అనేక శతావధానము లొనరించి తమకవిత్వ మనేకస్థలములఁ బ్రకటించిన యాచార్యులుగారి కవిత్వము కడురసవంతము లోకోత్తిభూయిష్ఠము నిర్దుష్టము నై విద్వన్ముఖ్యు మగుచున్నయది ఇందు గూనిగోవిందుచరిత్ర మతిమనోహరముగ వర్ణింపబడినది సామీప్యమందలి పాన్నురూపకర్మయఁ దుంగభద్రయొక్కయు మహత్త్వము నెఱుంగని జనుల కిది యంజనప్రాయము. ఇందుమొదటి 10 అధ్యాయముల సంస్కృతగ్రంథమును దిదప 5 ఆశ్వాసముల యాంగ్రగ్రంథమును నున్నయది వెల 0-10-0 లు

సరోజిని:—ఇది 5 అంకముల యొకనాటకము కవిత్వము మృదుమధుర శైలి లోనుండియున్నది. కథ కడత్రావ్యము దీనిని గీర్తికేఘలగు తురగా వెంకటచలము దియేగారు రచించిరి. నై గోష్ఠీవనమహాత్యమునఁగూడ మొదటి 18 పద్యముల తరువాత 50 పద్యము లేతద్వైంధకర్తయగు వెంకటచలముగాగు రచించిరి. ఈగ్రంథవ్యయమునను ద్రోత్యాహులు చిరుమామిళ్ళ లక్ష్మీనారాయణ ప్రసాదముగారే యెయున్నారు వీరు విద్వత్పక్షపాతులును విద్యాభిమానులును సజ్జనులును బరోపకారపారీణులును ధర్మమార్గగతులును నై నిత్యాద్యుత్తమకార్యముల ముందంజవేయుచుండురు. సరోజినీనాటకకర్తలగు వెంకటచలము గారి నే వీరు ప్రోత్సహింప గోష్ఠీవనమహాత్యము మొదటిది 50 పద్యములు రచించునంతలే కీర్తికేఘలయినఁ దరువాత శ్రీ కాశీ కృష్ణదారులుగారిచే తద్వైంధవరిసమాప్తి జేయించి ప్రచురపఱుపించిరి. దీని వెల 0-12-0 లు

కృష్ణానందీందకము. భగవన్మహిమతారావళి:—ఈ రెండు శతావధానములగు నేమూరు పరిశింహాకావ్యములుగారిచే రచింపఁబడినవి పారాయణోపయుక్తములు గ్రంథకర్తవ్యాకరణపండితుఁడు నిపుణసాహితీమంతుఁడు ఆయనగీర్వాణవాణీనైపుణిం జూపఁదారావళిలోనియొక్క శ్లోకము జాహరింతుము.

శ్లో॥ బరీభక్షిస్వామిక్! జగదఖిలమానందభరితో

వరీవర్ణివ్యాప్తస్సతతమభితస్సేవపుసా

బరీహర్షిష్టైరంపునరపక్ష్పసాలేఖహితః।

చరిక్ష్ణత్రేయోయదితవదయాచిత్రచరితః॥

ఈగ్రంథము వలయువాగు బెజవాడకుఁ జరిచినాడ వెంకటరత్నకాశ్రి పేర అర్థజాబిళ్ళపఱవిన నచితముగాఁ బంపఁబడును.

క॥ శుభలగ్నంబునమఘవ | నిభుడగుభూజాని రాజనికరము మంత్రు
 బృభువులు నల్లిక్కులరా | విభవోన్నతిగేహమునబ్రవేశించెదగఁ
 వ॥ ఇట్లుప్రవేశించి తల్లియగు సునందా సుందరీరత్నంబునకు
 నమస్కరించి దీవనలుగైకొని సకలజనంబులఁ దమతమనికేతనంబుల
 కనిచి యిష్టవినోదంబులనుండె॥ 123

వసంతఋతువర్ణన.

క॥ అంత సమాగతమయ్యె వ | సంతము సంతతకేకుంతసంతానరవా
 క్రాంతదింత మనంతల | తాంతనిరంతరలసద్వనాంతంబగుచు॥

తే॥ వసరమాదేవి జీవితస్వామియైన
 చైత్రుడేతేర మలినవస్త్రములుదిగిచి
 తలపఁ జెంగావీచీరెలుదాల్చిననఁగ

జీర్ణ పరంబు(లెడిలి) లేజగురువైడమె॥

128

తే॥ మానకవనులఁగొమ్మలు మధురసాష్టిఁ
 బల్లవసురాగసంపత్తిబరఁగెనొర!
 మానకవనులఁగొమ్మలు మధురసాష్టిఁ
 బల్లవసురాగసంపత్తి బరఁగుటరుదె॥

129

క॥ కోరకములొప్పె జైత్ర శ్రీరామునకింపు(తోడఁ)జెలువైందఁ(గనా)
 క్షీరనిధిభూరిహాకీక | హారంబులుకాన్క తెచ్చెనన నవ్వేళ॥ 130

శా॥ కాంతోద్యద్గతి మాధవాగమ వయోగాంభీర్య మొప్పారఁగాఁ
 గాంతారేందిరనూత్న పుష్పవతియై కన్పట్టిన విస్ఫుర
 త్సంతోషప్రధితాళినివహసర్పుంకారనాదార్భటిక
 గాంతామంగళగానముల్ చెలఁగె రంగత్కెతుకావాప్తిమె॥ 131

తే॥ రూఢి శిశిరర్తు వసునమిత్రుండు సిరులు
 చూఱఁబుచ్చిన నవలతాసుందరులకుఁ
 జైత్రనృపుడిచ్చురత్న భూషణములనఁగ
 ఫలములొప్పారె లలి వనస్థలములందు॥

132

తే॥ తనరునద్విజచయము మాధవునిసేవ
నిష్ఠఫలములనొంది సంతృప్తిమీతె
తనరునద్విజచయము మాధవునిసేవ
నిష్ఠఫలముల నొందుట కేమియరుదు॥

133

ఉ॥ మారుజయప్రదేశములో మన్మథుమోహనబాణశాలలో
వారిధికన్యకాసుతుని వైభవసీమలో కంతుకేళికా
గారిములో వసంతసఖు గాననివాసములో యనంగ శృంగ
గారగతిం జెలంగె సహకారముల త్తటి సౌఖ్యదంబులై॥

134

చ॥ హరిహరయధర్మవికమవిహారము పెంపువహించె జాతినం
కర మొగి(లేకయ్యె)సుఖము ఖద్విజరాజికిగల్గె నుల్లస
ద్గురువిభ(వుండు) మాధవుఁ డిటుంతమహావనమండలంబునక
గరము పలాశభేదన మొనర్చి నిజాభ్యుదయంబుదెల్పినక॥

135

సీ॥ చికిలికొవులఁబోలు చిగురుటాకులడాలు

హాలహాలానలజ్వాలగాఁగ

బరువమైతనరారు విరులగుత్తులసారు

పరిపూర్ణ చంద్రబింబంబుగాఁగ

సొగసైనమవ్వంపు సొగతీగెలగుంపు

లిందిరాసుందరి హేలగాఁగ

మధురసంపదనింపు మకరందములపెంపు

రమణీయమగు సుధారసముగాఁగ

మాధవాగమమందరశ్శృంగరేంద్ర

మధనప్రధుయత్న మునఁ జాలమహితమగుచు

నఖిలభువనోన్నతస్థితి నమరుచున్న

మంజువనరాశివనరాశిమధ్యమొప్పె॥

136

సీ॥ చూతముల్ పాంధహృద్ధూతముల్ పల్లవ

జాతముల్ మిగుల రంజకములయ్యె

తుంగముల్ వాసనారంగముల్ మోహనా

భంగముల్ వైభవాన్నదములయ్యె

కుందముల్ మాధవాళిందముల్ విగళన్మ

రందముల్ మిగులంగ నందగించె

వకుళముల్ సందీప్తముకుళముల్ మన్మథా

త్రుకుళముల్ మిక్కిలిరహివహించె

సమదసంభ్రమసంభ్రమచ్చారుచంచ

రీకదళకీడికాశారికాకదంబ

ముఖిరముఖిరితదశేది శాముఖములగుచు

వరుసంగన్నట్టు కాంతారవసతులందు ||

137

ఉ॥ పారములేని క్రొవ్విరులపంక్తులు పాపటచేర్లుగాఁగ భృం

గీరవ మొప్పుపాటలుగఁ గెందలిరాకులు జాతీకెంపురా

యారతిపల్కెరంబులుగ నాశుగకంపితముల్ లనదతుల్

గా రహిఁజెందెఁ జైత్రనృపు కట్టెనుగం బ్రతీసతీతతుల్ ||

138

సీ॥ పాటీరనగళిరఃకోటీతటపటీర

వాటీస్థలమున భవమ్ముగాంచి

యేలాలతాళింద హేలాగతపుళింద

బాలాకుచసుగంధపాళినాని

సారసకల్హారసారసాకిరసీర

సారసికరములజలకమాడి

హృద్యబంధరగీతవిద్యానవద్యాత

తోద్యానమకరంద సుగ్ధద్రావి

రంజితనికుంజపుంజాభిరామ కోమ

లోలసితమల్ల కావల్లి కోమిచారు

డోలికామాలికల హాళి లాలియూఁగి

యలరె నామసి గంధవహార్భకుండు ||

139

చ॥ నుమముల వచ్చివచ్చి పరిశుద్ధగళన్మకరాదబొందుబృం
దముచవి మెచ్చిమెచ్చి(నునితాం)తలతాంతను కాంతపుంజవు
న్జములను జొచ్చిచొచ్చి వికసద్ధ నకాంచనదర్శనముచే
గములొగివిచ్చివిచ్చి కనఁగాఁదగె పట్టదపంక్తు లావని॥ 140

ఉ॥ సాలములెక్కి లేఁజిగురు సంతసమొప్పుగ మెక్కి సన్నపుళ్
గాలికి స్రుక్కి మోహములఁ గాంతలకొఁగిఁళులందుఁ జిక్కి హే
రాళసుఖాప్తి నిక్కి సుకరస్థితి భేదముదక్కి వింతయా
భేలసలీలఁ జిక్కి చెఁగెగె మదకొకిలపంక్తు లావని॥ 141

చ॥ ఫలములఁ గోరికొరి పరిపక్వములొనవి కాంచికాంచి త
త్ఫలరసమానియాని సురతక్రియలఁ లలి మీ టిమీ టి యిం
పలరఁగజొక్కిచొక్కి మధురాయతభావల మించిమించి తా
ర్విలసితభంగి నొప్పె బృధివీస్థలి నప్పుడు కీరదంపతుల్॥ 142

సీ॥ బింబముల్ గవి చంద్రబింబానల తావి

చెంగావిపెదపులచెలుపులెన్ని

సారంగములఁగాంచి సారంగయానల

విమలవీక్షణవిలాసములుపొగడి

పున్నాగములఁగాంచి పున్నాగవేణుల

నాభివిశేషవర్ణనలుచేసి

కాంచనమ్ములఁగాంచి కాంచనాంగుల తనూ

లతలబంధురగతులుమెచ్చి

సరసు లాచైత్రవేళల సరసలీల

లతిశయింపంగఁజౌశీతిగతులరరతుల

నతులవాసంతికా నికుంజాంతరముల

గలసిమెలసిరి రహి వనస్థలులయందు॥

143

వ॥ శ్రీఖండభూభృత్పరిసరస్థలచర ద్విల్లపల్లవాధరీజన కాశిన్యప
యోధరపరిలిప్త కురంగనాభికాసారభసంగలితాగమనశమనహరిన్దరు

త్వరంపరాపరికంపితకేసరకుసుమకేసర ధూళిధూసరితదశదిశాముఖంబు
 లవలనను, భూదేవతాజనంబులకు భక్ష్యభోజ్యలేహ్యచోష్యపానీయ
 సంపన్నంబులగు శాల్వోదసంబులొసంగి తాంబూలంబులిచ్చి స్రగ్భూష
 కాంబర ధారులంజేసి ఘనపారగంధసారపంకంబులలంది తాళవృంతంబు
 లవినరి చరణ(రక్షా)దులొసంగి వై శాఖపూజలొనరించు సుకృతాత్ము
 లవలనను, లతాంతకుంతమండలీకృతోద్దండపుండ్రకోదండవిముక్తపుష్ప
 కాండప్రచండవేదనాదోద్ధూయమానమానసంబుల నాహారంబులు వన
 విహారంబులు దూరంబుసేసి మోహవికారంబులఁబారలు రాజకుమార
 రులవలనను, అప్పులుగుప్పుదొర యొప్పుగుల్కు చొప్పుదెప్పు కప్పుగల
 గొప్పవిప్పుకొప్పులముడుచు పువ్వులు నవ్వులు దవ్వులుచేసియుఁ బాట
 లాటలుమాటలుడిగియు సాఁతీలేనిపుష్పవాటుల నందంబగుచోటులంది
 రుగుచుఁ గలికిరాచిలుకల పలుకులు చెవులకు ములుకులక్రియం దాకిన
 సాలయుచు బహుభంగులంగన్పట్టు రాజన్యకన్యకాకదంబంబులవలనను
 అందమ్ములుగలకెందమ్ముల మరందమ్ములకై నిలుచుమిళిందమ్ములుగల
 పొందమ్మికొలంకులకెలంకులఁ దాపులుగుప్పు పూఁదీనపొదరిండ్ల జెన్ను
 గలక న్నే మాపులతాపులఁ జెంగలువబాపులక్రేవల నొప్పుమిగిలి గొప్పల
 గుకురు వేరుచప్పరమ్ములయుమ్ముల బహువిధసరసవిలాస కేళీపరతంత్ర
 ములై చూపట్టుమిధునంబులవలనను మనోభిరామంబగు నానమయం
 బున!

144

—♦ గంగ శంతనురాకకెదురుచూచుచు విరహవేదనపడుట ♦—

క॥ గంగాకురంగవీక్షణశృంగారవతీలలామ సీతాంశుముఖుల్
 పొంగుచుఁగొలువఁగహిమవ! ద్రంగత్పరిసరవనాంతరంబున వేడ్కఁ
 వ॥ నిలిచి యారాజకుచారరమాకుమారురాకకై దినంబులు
 గడుపుచు॥

146

క॥ కుసుమాకరంబురాకయుఁ
 గుసుమాయుధుఁ డత్రైవితతిగురియుటయు లన

త్కుసుమాయుధనిభుడగుపతి

వెనరాకటడడయుటయు వివేకించిమదిన్ ||

147

వ|| ఇట్లువితర్కించె||

148

మ|| “కలకంఠార్బటు లుల్లసిల్లె మధువిద్గంభీరయుంకారసం
కులకోలాహలనాదముల్ చెలంగె న్రూకుల్ పత్రపుష్పాళిచే
ఫలసంఘాతముతోడనొప్పెసంగె శుంభదైవభవోపేతతై
చెలువల్ కాంతులఁగూఁపవేళ లివె వచ్చెన్ జైత్రలీలాగతిన్ || 149

కం|| పదనిడిన పూవుటమ్ములు

చెదరనివాచపులునింపుసింగిణినిడి తా

మదనుఁడుముదమొదవఁగ చిది

యదనని పాంథులను వేటలాడఁజొచ్చెన్ ||

150

సీ|| సరసనల్లాపసంజనితహర్షస్ఫూర్తిఁ

గీరదంపతుశార! మీఱఁజొచ్చె

ఈమజోడుగఁగూడి వేకుకలుప్పొంగి

వికిదంపతులు (హృదు) తుక్కుతనొందె

సురతసంగతులచే శోభిల్లిమదభృంగ

జాయాపతులు చాలసంభ్రమించె

నిరుపమమోహాప్తి నిండారుకొంగిల్ల

రాయంచమిధునముల్ రహివహించె

ఇట్టిమధువేళనొంటినే నెట్టులుందు

నక్కటా! శంతనుండిటకురుగుదెంచు

ననుచునేనెన్నిదినములో యతనికెదురు

చూడఁజూడంగ వయసెల్లఁజూఁబోయె||

151

కం|| సగమయ్యె ధైర్యమియ్యెడ

జగతీతలనాధతిలకు చందురుకెన్నయె

సాగ సైన ముద్దులేనగు

మొగ మైననుజూడనై తి మోహముదీరక॥

152

ఉ॥ ఏల ప్రదీపభూవుకడకేగితి నేగిన నన్నుఁజూచితా

నేల“సుతుఁ పరింపుమిట కెన్నఁగ నామనివచ్చు”నంచునం

శీలతఁబల్కె,నంతటనె చెప్పఁగ రానటువంటిప్రేమనా

కేటజనించె,వాఁడిటక దేటికివచ్చుటమానె నక్కటా!

153

చ॥ రమణ మృగవ్యతత్పరత రాజశిఖామణియైనయట్టియా

హిమకరవంశ వార్ధిశశి యెన్నటికిచ్చటికేగుడెంచునో

తమకము హెచ్చుజొచ్చె నిక దారుణకీరమయూర శారీకా

ప్రముఖమనోజపైన్యముల బాధకు నేగతినోర్తు దై ఎమా!

154

ఉ॥ చిక్కి టఁజెక్కుఁ జేర్చి జిగిసి బెప్పుగుబ్బ లురస్థలంబునకొ

గ్రక్కునమోపి గాఢముగఁ కఱఁగిట బిగ్గరఁబట్టి కాంతు నుం

జ క్కెరమోవితేనియలు సారెకు నామనసారఁగోలి పెం

పై క్కెడుభాగ్యలక్ష్మీయిక నెన్నడుగల్గునొ నాకుదై వమా!

155

క॥ భూకాంతుఁ డెన్నిచూచిన

నేకచ్చతాధిపుండు హితమతి నాహా!

యేకరణిగలునాతని

తోఁగూటమినాకు వలపు తుందుడుకెడలక॥

156

ఉ॥ ఎన్నడువేటమార్గముగ నిందుకులొగ్గఁగి యేగుడెంచు, న

న్నెన్నడువై భవంబాదవ నిష్ఠముగాఁదగఁజెండ్లియాడు నే

నెన్నడుభ ర్తతోనగుచు నింపెనలారఁగఁ కఱఁగిలింతు నా

కెన్నడుసౌఖ్యవారినిధి నేర్పడఁ దేలఁగఁగల్గు నక్కటా!

157

ఉ॥ అక్కటా! యేమిచేతు,విరహానలవారికిమేరయేది, నే

నక్కడనుంతునీవలపు నీగతి దై వమదేలవాసె నా

చక్కెరవింటిబోయ తనసాధవ వేగమ చూపజొచ్చెన

మృక్క యిఁకెట్టులాళుదును, హా! మది పాయదు తాప ముగ్రమై

చ॥ తరమగునమ్మ మోహపరితాపముమాన్వంగ నమ్మచెల్ల! యే
తెఱఁగున వాఁడు వశ్యుడగుఁ దెల్పంగ రానిమనోజబాధ కే
వెఱపుననోర్తు నన్నుఁ బృథివీవరుఁగూర్చెడి ప్రాణబంధులె
వ్వరుగల రయ్యయో! యిఁక నవారణలీల నుపాయమెట్లాకో,,

వ॥ అనిపలికి

160

సీ॥ కలకంఠముల కుహూకారముల్ వినకుండ

సంగుష్ఠములు వీనులందుఁజొప్పి

తఘకొత్తులేమావితలిరులుగనకుండఁ

దగఁ దర్జనల నేత్రయుగముమూసి

బంధురసుమబృంద గంధముల్ జొరకుండ

ఘాతయుగ్మ మనామికలనుబట్టి

ఘనతరస్థితిదోషం దనయున్నచోప్పు పెం

పొనరుచుండెడి సుఖాననముగాఁగఁ

గలిగి తలఁపించెనప్పు డక్కాంత కాంతు

సద్గురువరోపదిష్టితనరణి ధరణి

ధవపరబ్రహ్మసౌఖ్యానుభవముకొఱకుఁ

దారకస్థిరపణ్డులు దాల్చెననఁగ॥

161

కం॥ అంతట లతాంతకుంతుం

డెంతయుసంతోష మాత్మ నిగురొత్త మహా

నంతశకుంతకులారవ

నంతతియనుగమనభేరి జరిపించెదగఁ॥

సీ॥ మెఱుంగైన పచ్చగన్నెరుదండ(సిగను) మీ

ఱంగఁజుట్టి కల్వతురాయిబెట్టి

చాయమొల్లలమెల్లుళాయి పొంగుచుదొడ్డి

తలిరాకుజరబాబు దట్టిగట్టి

కురువేరు (పగడంపు) బిరుదుగాబిగియించి

రంగుగేదంగి నరంగమర్చి

శా॥ వాణీస్కందగణేశవహ్ని శశభృద్వాద్వర్కముఖ్యామర
 శ్రేణింగొల్పి గురుభజించి(యు) సమస్తేమాంగమూర్ధస్థితా
 నాణెంబొప్ప నుఖాసనస్థుడయి యానందంబుసంధిల్లఁగాఁ
 బ్రాణాయామముఁజేయఁగావలయు శుంభద్దానసంరూఢుడై ॥ 114

తే॥ ప్రాజ్ఞుఁ(ఖమున నె మఱి యుదగ్ద్వదనముననొ
 నాసతుడఁ జంద్రబింబంబునకొ సబిందు
 వై యెనంగి నవించు తురీయమైన
 యమృత మీక్షణచేయుచు నశ్నియుగిని॥ 115

సీ॥ ఇద(చేతఁ)బవనంబు విడువకపూరించి
 యుదరంబులోనిల్పి యుదరమందు
 జ్వాలావళీశతోజ్వలవహ్నిరూపంబు
 ధ్యానంబుగావించి మానియగుచు
 వరబిందునాదయు గృహిల్పి బీజము లోనఁ
 జింతించి పింగళచేత రేచ
 కముచేసి మెల్లనె క్రమముగాఁ బింగళఁ
 బూరించి(యగ్ని దా పూర్వ)బీజ

మునుదలంచుచు నిడను మెల్లన విరేచ
 కంబుగావింపుచుఁ ద్రిచతుష్కంబులైన
 హాయనములైన నెలలైన నధికనిష్ఠఁ
 జేయవలెఁ గుంభకంబిట్లు సిద్ధికొఱకు॥ 116

ప॥ ఇట్లు త్రిసంధ్య(లయందు)ను పట్టర్యాయంబు(ల)తిరహ
 న్యంబుగా నిత్యంబొనర్ప ఘోలనూక్షోపలక్షితంబైన నాడికాశుద్ధి
 సిద్ధించు నంతట॥ 117

ఉ॥ దేహము చుక్కనొ, విమలదీప్తివహించును జాతరాగ్నియు
 త్యాహముమీఱునాదము ప్రసన్నమగుండగ నిట్టిచిహ్నములే

మోహవిహీనుఁడై కనుచు మోదముతో నిదిమాని వీతసం

దేహనిజాత్మసిద్ధిని విధింపఁదగుఁ శివయోగయుక్తిచే॥ 118

మ॥ అరయంగాఁ జరిశుద్ధమై యమితమై యానందమై నిత్యమై
పరమంబైనచిదాత్మ తన్నెఱుంగుమిఁ భాసిల్లు మాలిన్యమై
పరమజ్ఞానరతిందలం(ప మరలం) బ్రహ్మతమై శుద్ధమై
పరఁగుఁ జ్ఞాననదీజలంబులను శుంభల్లీల నజ్ఞానదు
స్తరణోద్యన్మలపిండముంగడుగునాతం డాను ముక్తుండిలక॥ 119

తే॥ (తానునిష్కర్మఁడైనను దజ్జజనుఁడు

అజ్ఞతాకర్మసంగుల కదియె)యెపును

చేయుఁడనుచును హితబోధ నేయవలయు

(బుద్ధిభేదముజనియింపఁబోల దరయ") 120

* యమము *

తే॥ ఈశుఁ డిట్లనిపల్కె దేవేజ్యుతోడ

“మహిత సాష్టాంగమగు యోగమహిమనీకుఁ

దెలియఁజెప్పెదవినుము సం దేహమెడలి

శ్రద్ధ శాంతియు దాంతియుఁ జాలఁగలిగి॥ 121

వ॥ యమనియమాసనప్రాణాయామప్రత్యాహారధారణాధ్యానస
మా(ధులచేయోగంబష్టాంగంబు)అందు యమం బహింసాసత్యాస్తేయ
బ్రహ్మచర్యదయార్జవశ్చమాధృతిమితాహారశౌచంబులనం బదివిధంబు
లయ్యె, అవియెట్టివనిన॥ 122

క॥ శ్రుతికథితహింసదక్కఁగ

మతివాక్కునఁ గర్మములను మానినహింసా

రతి యదియెయగు నహింసా

స్థితి (యరయఁగ) యోగసిద్ధిఁజెందును దీనక॥ 123

తే॥ “సకలభూతంబులందును సమముగాఁగ

నాత్మగలదంచుఁదెలియుట యగునహింస”

యనుచు వేదాంతవిదులైన యనఘమతులు
పలికిరాగమజాలంబు లరసిచూచి॥

124

క॥ కన్న దివిన్న దియున్న ది
యున్నట్లన పలుకుటయునునొరునకు నత్యా
పన్న తదొరయఁగ శుభ కా
ర్యోన్నతిగల కల్లమాటయును సత్యమగు॥

125

తే॥ సచ్చిదానందరూపమై (జగతి వెలయు),
బ్రహ్మమొక్కటె(సత్య)మైపరఁగు నన్య
మైన దెల్ల నసత్యమం చాత్మఁగుట
(యగునుసత్యంబు)నిరి వేదాంతవిదులు॥

126

క॥ పరకీయ హేమమాక్తిక! పరరత్న తృణాంబరాదివస్తువులెల్ల
గరణత్రయములవిడుచుట! పరమాస్తేయంబటండ్రుపరమముసింద్రుల్॥

తే॥ ఆత్మయందునఁ దగఁ బరమాత్మరూప
మాజగద్వ్యవహారంబు లర్పణముగఁ
జేసి తా స్వీయభావంబుఁబాసేనని
అదినదస్తేయమనిరి వేదాంతవిదులు

128

కం॥ కరణత్రయంచేతను
బరభామలవిడిచి నైజభామల ఋతువం
దరయఁగఁగూడుటె(యయ్యెడి)
పరతరమగుబ్రహ్మచర్యవర్తన ధరణి॥

129

ప॥ బ్రహ్మభావంబునమనంబుచరించుటే బ్రహ్మచర్యంబని వేదాంత
విదులు పలుకుదురు.

130

కం॥ తనవలెను సర్వభూతము
లను మానసవాక్ప్రచారలక్షణములచే
ననుకంపగ లీగిచూచుట
వినుతస్థితి దయయటండ్రు వేదాంతవిదుల్॥

131

తే॥ (పుత్రమిత్రకళత్రముల్ శత్రువిత్రు
లాత్మ సౌకరూపమునఁజూచు చనవరతము)
కపటమెఱుంగని ఋజుమార్గకలనగలుగ
నారవంబుడుమునులిది యాదరమున॥

132

తే॥ శత్రుభాధయు రోగాదిగాత్రపీడ
గలుగ మానసవాక్కాయకరణములను
జలన మొందనిసన్నద్ధిక్షమయటంచుఁ
బలికిరెంతయు బ్రహ్మవిత్పవరులినను॥

133

తే॥ సారవిజ్ఞానవృత్తి సంసారమందు
(నమరు)ధనధాన్యబంధుమిత్రాదులకును
హనిగల్గినఁ జలనంబులేనిచిత్త
వృత్తి ధృతియంచుఁబలికిరి వేదవిదులు॥

134

తే॥ అన్యఁడనుగాను బరమాత్మునగుదునేను
నిక్కముగనంచు నీబుద్ధి నిలిచెనేని
యిది యతిశ్రేష్ఠ(మైనట్టి) ధృతియటండు
వేదవేదాంతవిజ్ఞాన వేదమలపుడు

135

తే॥ అల్పమృష్టాశనంబుల నాత్మయోగ
విఘ్నమగుటను (నయ్యోగవిధికిఁదగిన)
యశన మాత్మహితంబుగా ననుభవింప
నది మితాశనమనివల్కి రార్యజనులు

136

కం॥ ఘనముగ మృజ్జలములఁ దన
తనుప్రవిశుద్ధంబునేయురద్విధి బాహ్యం
బునశౌచమనిరి తద్ద
మనసమె లోశుచితియనిరి మాన్యులుధరిణి

137

ఉ॥ నేనతిశుద్ధమూర్తివని నిశ్చయమొందుటశౌచమంచువి
జ్ఞానులువల్కి రీతను వశౌచము దేహి వినిర్మలుండయా

- పూనిక దేహదేహులకుఁ బొల్పుగునంతరమెంచిచూచి వి
జ్ఞానులు శౌచమెవ్వనికినల్పుదు రజ్జులువోలె నిచ్చులున్ 138
- తే॥ జ్ఞానశౌచంబుమాని యజ్ఞానకలన
బాహ్యశౌచంబానర్పు నేపామరుండు
అతఁడు హేమంబువిడనాడి యల్పమైన
యినుముగైకొనువాఁడు దేవేజ్య! తలఁచ 139
- క॥ జ్ఞానామృత(శుద్ధ)ందై
మానక కృతకృత్యుడగుచుమనుయోగికి నెం
దైనను గర్తవ్యములే
దైనను గలదేని ముక్తుడగునె యతండున్ 140
- క॥ లోకంబులఁ గర్తవ్యం
బేకాలం బాత్మవిదుల కెయ్యది, పుణ్య
శ్లోకులుజీవన్ముక్తులు
నాకృతులని శ్రుతులువలుకు నమలవిచారా! 141
- తే॥ అట్లుకావున సర్వప్రయత్న ములను
వేదజంబైనవిజ్ఞానవిధమువలన
(క్షమ)నహింసాదిసాధ(నగణముచేత)
నెఱుఁ(గుమానశ్వరంజౌచుపరిలునాత్మ) 142
- అనియమములు
- తే॥ ఇంకనియమప్రభేదంబు లెనఁగుఁబదియు
తపము సంకోప మాస్తిక్య దానములును
స్వేదపూజయు వేదాంతమెప్పుడువినుట
లజ్జ మతి జప వ్రతములులలితగతులు 143
- తే॥ ఆగమోదితకృతచాంద(దాయణముల
నంగ కార్యంబులతపమగు, నదియుఁగాక
యెవ్వఁడనునేను ముక్తి(నాకెట్టులబ్బు

ఐతీసంసారిదే నన్న దియుఁ దపమ)

144

క॥ అరయయద్యచ్ఛా(వశమున)

దొరకిన యావస్తుతతికిఁ దుష్టివహింపఁ

నిరతముసంతోషంబని

వరమునిజాలంబులెప్పుడు వర్ణిం(చుని)లఁ

145

వ॥ బ్రహ్మదిలోక (పర్యంతంబైనవిరక్తియుఁ బరాత్మయందలి
రక్తియు) సంతోషంబనంబడు,

146

క॥ ఏయెడస(చ్ఛాస్త్రా)వళు

లాయతమతినమ్ముటదియ యాస్తిక్యమగుఁ

న్యాయార్జితవిత్తము ని

ర్మాయాస్థితి బుధులకొనఁగ మహి దానమగుఁ

147

తే॥ అన్న ముదకంబు ధనము ధాన్యంబు వైది

కుఁడగువిప్రునకొనఁగఁజొప్పుడు (ఫలమ్ము)

అన్యనకు నెనఁగుటయందు నరసిచూడ

భస్మమునఁజేయు హిమంబు పగిదిగాదె

148

తే॥ బ్రాహ్మణక్షత్రియోరుసంభవులు భవుని

హరిని బద్ధజుఁ బూజించుటదియె స్వేష

పూజ,యగుఁగాక తనయష్టమునకుఁబాత్ర

మెవ్వఁ డద్దేవుఁగొల్పుట యీశపూజ

149

వ॥ మఱియు రాగాదిరహితమనోవృత్తియు ననత్యరహితవా
గ్వృత్తియు హింసా(ది) రహితకాయవృత్తియు నీశ్వరారాధనంబని
యందు, సత్యజ్ఞానాంతపరానందప్రత్యగ్భ్రాహ్మభోధనంబైన వేదాంత
శ్రవణంబె ద్విజులకు సిద్ధాంతశ్రవణంబు, విరక్తులైన స్త్రీశూద్రులకుఁ
బురాణశ్రవణంబె సిద్ధాంతశ్రవణంబు, వేదలొకక మార్గంబులందు జుగు
ఘ్నితంబులగుకర్మంబులవలనజనించిన మనస్సంకోచంబు లజ్జయనంబడు,
వైదికకార్యంబులయందలి శ్రద్ధ మతియనంబడు, గురూపదిష్టంబై

(నను)తంత్రసంబంధవర్జితంబుగా వేదోక్తప్రకారంబుగాఁ జేయు మంత్రా
భ్యాసంబు జపంబనంబడు, కల్పనూత్రాగమ ధర్మశాస్త్రపురాణేతిహా
(సాను)వర్తనంబును జపంబ, వేదబాహ్యంబులైన కుమతంబులన్నియు
నిష్ఫలంబులు, సమ్యగనుష్ఠితంబగు పరధర్మంబుకంటె విగుణంబయ్యు
ను స్వధర్మంబై శ్రేయస్కరంబగు, పరధర్మంబు భయావహంబగుట
సర్వయత్నంబుల వేదమంత్రంబై జపింపవలయు, ఆజపంబును మానస
వాచకంబుల ద్వివిధంబై యుండు, అందుమానసంబు మననధ్యానభేదం
బున ద్వివిధం(బ)గు, వాచకంబు పాంశూచ్చైర్విధానంబుల ద్వివిధంబ
గు, ఉచ్చైర్జ్ఞపంబుకంటె నుపాంశువు సహస్రగుణఫలదంబగు, దీనికంటె
మానసంబు సహస్రగుణంబు ఉచ్చైర్జ్ఞపంబు యథోక్త ఫలదంబు, అది
యు నీచులచే వినంబడిన నిష్ఫలంబగు, అట్లాటఁ బ్రసన్నగురుమూర్తి
వలననుపదేశంబయి తదాజ్ఞ ఋషిచ్ఛందోదేవతల ధ్యానంబుచేసి మం
దంబుగా జపింపవలయు, ఇంకవ్రతంబైట్టిదనిన,

150

తే॥ (అత్య ధర్మార్థ కామసిద్ధ్యర్థముగను)

చేయు సదుపాయమా వ్రతం బాయుదాత్త
మహిమవినుపింతు సురరాజమంత్ర! వినుము
భుక్తి ముక్తి లొనంగు సదుక్తి యిదియె॥

151

ఉ॥ పాశుపతవ్రతంబు సదుపాయము, దీనినె భుక్తి ముక్తు ల
య్యాశుఁడొసంగు, తద్విధ మదెట్టులటన్న నధర్వణాద్యబో
ధాశయమంత్రరాజి భసితంబు శరీరమునిండఁబూయఁగాఁ
బాశుపతవ్రతంబది శుభాస్పదమానని రార్యులెంతయు॥

152

క॥ కొందఱిది(శిరోవ్రతమ)ని

యందురు, మఱి కొందఱిద్ది (యంత్రాశ్రమమా)
నందురు (నైశ్వర) మని (మఱి) కొందఱు,
శాంభవమటండ్రు కొందఱు ధరణి॥

153

సీ! నకలాగమాం తైకసంసిద్ధ మతిపుణ్య
 మఘహారి నుజ్జాన మా ర్హితము
 పావనంబైనయీ పాశుపత్రవత
 రాజంబుచేత విరాగియగుచు
 బాశంబుఁ బశుతయుఁ బాయంగఁజాలని
 పాలమంజువిసం బాపిగాఁడు
 నరుడనివేదాంతవదరహస్యమువల్లు
 నియమంబులీపది నిర్జరేంద్ర
 వంద్య! విధియు క్తిసల్పునెవ్వఁడు వేడ్క
 వాడువిజ్ఞానయుక్తుడై భస్మమనెడి
 జ్యోతిగలవాఁడుగానయి ఖ్యాతిమీఱు
 ఇంక నాననభేదంబు నెఱుకపఱతు॥

154

ఆననయోగము.

సీ! స్వస్తికగోముఖవరపద్మవీర సిం
 హాననభద్ర ముక్తాననోరు
 మాయూరసుఖనామ మహితాననంబులీ
 తొమ్మిదిముఖ్యమై తోచుధరణి
 జానూరుసంఘలఁ బూనిచిపాదముల్
 సమశి (రోగ్రీవుఁడైనరిగ) నిలువ
 స్వస్తికాననమంఘ్ర, నవ్యదక్షిణగుల్ఫ
 యుగళంబు వ్యత్యస్తముగనుబృష్ట
 తలముఁ జేర్చిన గోముఖత్వమువహించు,
 ఊరువులయందుఁ బాదంబులొయ్యనిల్పి
 కరములను బద్యుగాంగుష్ఠకములవృత్క
 మంబుగాఁదాల్చునొప్పఁ బద్మాననంబు॥
 న॥ ఇది సర్వరుజాభయపారంబగు, నుతీయును॥

155

156

శ్లో॥ భాస్కరం గణపం విష్ణుం శంభుంచైవ సరస్వతీం మహా
 లక్ష్మీం మహాదుర్గాం నిత్యం విప్రస్సమర్చయేత్ ॥ అని దేవలవచనము,
 శ్లో॥ ఆదిత్య మంబికాం విష్ణుం గణనాథం మహేశ్వరం బ్రాహ్మణః
 పూజయేత్పంచ పంచపూజాపరాయణః॥ అని స్మృత్యర్థకారవచనము.
 శ్లో॥ విష్ణు శ్చివశ్చ దుర్గాచ సూర్యో గణపతిస్తథా పంచైతాదేవతాః
 పూజ్యా యథోపాసనమన్వహం॥ అని స్మృతినంగ్రహకారవచనము,
 శ్లో॥ నారాయణం మహాదేవ మాదిత్యం గణనాయకం శక్తించైవాధ
 పంచైతా స్మృత్యహంపూజయేద్విజః॥ అని స్మృతీసారకారవచనము.
 శ్లో॥ ఆదిత్య మంబికాం విష్ణుం గణనాథం మహేశ్వరం ఏతాన్సం
 పూజ్యవిధివ ద్రుష్ట్యాభ్యాసోభవేన్నరః॥ అని స్మృతీకొముదీకారవచన
 ము. ఇత్యాదులు. ఈయదాహృతవచనములయందు ద్విజబ్రాహ్మణా
 దిశబ్దములు ప్రయుక్తములగుటచే నీపూజయందు బ్రాహ్మణులకే
 యధికారము. ఇదియునుంగాక పరాశరస్మృతిలో “నానాపుష్పలతా
 క్షీర”మను శ్లోకపువ్యాఖ్యానమునఁ బరాశరాశ్రమవర్ణనప్రకరణమున
 “దేవతార్చనలక్షణమగుతపస్సుఫలించె”నని మాధవాచార్యులచేఁజెప్పఁ
 బడుటవలనఁ బరాశరులచేఁగూడ దేవపూజ యీచరింపఁబడెనని తెలి
 యనయ్యెడిది. ఆపరాశరప్రభృతులు బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణులకేరరు. ఈ
 రీతి భగవద్గీత ఐదునెనిమిదవయధ్యాయమున, శ్లో॥ శమో దమస్తప
 శ్శౌచం తపంతి రార్జవమేవచ జ్ఞానం విజ్ఞాన మాస్తిక్యం బ్రహ్మకర్మ
 స్వభావజ”మని బ్రాహ్మణసహజకర్మలలోఁ దపస్సుకూడఁ బ్రవిష్టమై
 యున్నది. తపశ్శబ్దముచే నస్తదశాధ్యాయోక్త త్రివిధతపస్సుగ్రహిం
 పఁదగినదని భాష్యమున స్పష్టముగఁజెప్పఁబడినది. శ్లో॥ దేవద్విజగురు
 ప్రాజ్ఞపూజనం శౌచ మార్జవం॥ మొదలగువానిచేఁ ద్రివిధతపస్సులలో
 దేవపూజకూడఁ బ్రవేశింపఁబడియున్నది. కావున దేవపూజాధికారము
 బ్రాహ్మణులదేయనుట సిద్ధము. ఈవిషయమైనయధికాంశము మదీయ
 గ్రంథ ద్వితీయప్రకరణమునఁ జూడనగు. చేయనివారికిఁ బాతకమును
 జేసినవారికిఁబుణ్యమును బోధించువచనము లనేకము లుండియుండుటం

జేసి “సర్వజనాదరణీయముకాకునికిని జేయనివారికిఁ బ్రత్యవాయాభావమువలె జేసినవారికిఁ బ్రాప్తవ్యార్థముకూడ లే”దనునదికూడ మందీ భూతమగుచున్నది. శ్లో॥ దేవతారాధనంత్యక్త్యా వై శ్వదేవం తథాతిథిం యోవిప్రో భోజనంకృత్వా నిత్యహోమం తథాత్యజేత్ ॥ సురాపీ సహి విజ్ఞేయ స్సర్వకర్మబహిష్కృతః మొదలగు నిషేధకవాక్యములును, శ్లో॥ ప్రణమ్యదండవద్భూమా నమస్కారేణయోర్భయేత్ ॥ సయాంగతిమవాప్నోతి నసాక్రతుశ్చైరపి మొదలగు ఫలభోధకవచనములును సనేకములుగలవు. దేవపూజాకర్తృకర్తృపురుషులకుఁ బుణ్యపాపములున్న పూలేవో తరువాత విచారించుదముకాని యనేకప్రమాణోద్ఘోషితమై యనేకదేశీయశిష్టాచారపరంపరాప్రాప్తమైన దేవపూజకనాచారత్వమూపాదించెడివానికిఁ బ్రత్యవాయము కంఠలగ్నమయియున్నదని తెలిసికొందురుగాక. తదనంతరగ్రంథము.

పంచాయతనపూజ శిష్టులచే నెందుకనిగ్రహింపఁబడుచున్నదనియనినచో జెప్పఁబడుచున్నది. ఉపనిషత్తులయందు ముక్తిప్రాప్తికి సాధనరూపములగు ద్వాత్రింశద్వ్యహోపాసనలలో నొకటియగు హర్ద్యనిద్యాప్రకరణమున బ్రహ్మలోక ద్వారపాలకులగు ప్రాణాదిపంచదేవతల యుపాసనముచేయఁదగినదని విధింపఁబడియున్నది. కావున నందశస్త్రులగు మందబుద్ధులకుఁ గ్రమముగాఁ దత్సంపత్తికలుగుటకై బహిర్వేదికపైఁ బంచసంఖ్య నతిక్రమింపకుండ నానుభేదముచే దేవతలం బరికల్పించి యర్పించునటుల సంప్రదాయకర్తలచే నేర్పాటుచేయఁబడియుండెను.

అని యుండియున్నది. ఇది స్వకీయగ్రంథమా? పరకీయగ్రంథమునుండి గ్రహించిచేయఁబడిన యనువాదమా? స్వకీయమేయైనఁ బూర్వోత్తరము లనాలోచితములుగాఁ గన్పట్టుచున్నయవి. ఏమన, పూర్వము సూర్తిపూజకులకుఁ బ్రాప్తవ్యార్థమేలేదనియు బాణాదికములు జడములగుటఁ దత్పూజ వ్యర్థమనియు నాక్షేపించి ప్రకృతము క్రమముగాఁ దత్సంపత్తికలుగుటకై బహిర్వేదికపైఁ బంచదేవతాపూజ పరికల్పనచేయఁబడినటుల నెప్పుకొనుచుంటివి. ఇదియునుంగాక పాణాదులును జడములేయగుట ద్వారపాలకములగు వానిపూజయందను

గ్రహమెట్లు? బాణాదికములయూపాసనయం దాగ్రహమెట్లు? పరకీయ గ్రంథమునుండి గ్రహించిచేయఁబడిన యనువాదమేయైన ననుక్తార్థము నందైన యాక్షేపణ మత్యన్తము. ఎవరిట్లుచెప్పిరి? ఉత్తరగ్రంథ మందలి ప్రతినిధిత్వాదిఖండన మెందులకని? ఇదియునుంగాక కల్పన పురుష వ్యాపారాధీనమగుటచే నదృశ్యములుగానిబాణాదికములయందుఁ బ్రాణాదిభావనచేయుటలో నేమిదోషము? ద్వారపాలకములుకాని వానియందు ద్వారపాలకత్వభావనచేసిన ట్టిబాణాదికములందుఁ బ్రాణాదిభావనయుఁ జేయ వీలేయయ్యెడిని. సాదృశ్యముండిననే భావన యుండవలెననునీయమ మెయ్యెడం జూడఁబడదు. తమపరిగ్రంథము.

అవుఁగాక. పాణిణాదిపంచదేశతల ప్రతిత్వక్షానామము లుదాహరింపక యాదిత్యాదిపరోక్షదేవతానామము లేనిరూపింపఁబడెనని యన్నచో వినుఁడు, “పరోక్ష ప్రియాఇహహిదేవాః ప్రత్యక్షవిద్విషంతః” అను ననవద్యకృతిచే సిద్ధమగు వైదికమ ర్యాదననుసరించి తదర్థశలరచే నిట్టివ్యవస్థ చేయఁబడియున్నది.

అనియున్నది. ఇది మిగులవిచిత్రము. ఎందువల్లనన నవహితృఁ డవైవినుము. వేదమం దేభాగమున నవరికిఁ బరోక్షనామములుచెప్పఁ బడునో వారికిఁ బ్రత్యక్షనామములుకూడ నాభాగమందే చెప్పఁబడి యుండవలెను. అటుపైని “పరోక్షప్రియాఇహహిదేవాః” మొదలగు వాక్యములును వినఁబడవలె. ప్రకృతమున హర్దవిద్యాప్రకరణపఠితము లగు ప్రాణాదిపంచదేశతలకు “ఆదిత్యమంబికాంవిష్ణు” మనుశ్లోకము నఁజెప్పఁబడిన పంచనామములు పరోక్షనామములని యచ్చటఁగాని మఱియొకచోటఁగాని చెప్పఁబడియుండలేదు. అట్లు శ్రుతులయందుఁజెప్పఁబడకున్నను నేనుగల్పింతునంటివా? ఉన్న యర్థమును విడిచిపెట్టుట యు లేనియర్థమును గల్పించుటయు నను దోషద్వయమునుండి యెట్లువిముక్తుడవగుదువో తెలియఁబడదు. నేనుజెప్పిన యీయంశ ములనుగుఱించి సంశయమున్నయెడల సంప్రదాయజ్ఞులగు వైదికుల డుగుము తదరాసభిజ్ఞులగు నవైదికులమర్యాద ననుసరించియే యివట్లువాగ్నిలివి. తదర్థశలరచు వైదికులచే నిట్లుచెప్పబడి

యుండదు. అందువలన “సీరీతివివక్ష చేయఁబడిన” దనునీపాక్తి కర్థము “ఎందువలనఁ దదర్థానభిజ్ఞులమై యవైదికమార్గాను సారు లమైయుంటిమో యందువలన హర్షవిద్యాప్రకరణపరితములగు ప్రాణాది పంచద్యారపాలకుల కాదిత్యాది పంచశబ్దములు పరోక్షనామములని వివక్ష చేసినా”మని యర్థముచెప్పవలసియుండును. కనుకనే ప్రాణమున కాదిత్యశబ్దము పరోక్షనామమనుభ్రాంతిచే నీవుదాహరించిన శ్రుతి ద్వయమును సీకుపయోగింపఁజాలదు. “ఆదిత్యో వ్యవై బాహ్యః ప్రాణః” అనెడి శ్రుతి యజ్ఞోవై విష్ణుః, తేజోవా ఆజ్యం మొదలగు శ్రుతులవలెనే యాదిత్యప్రాణశబ్దముల కేకార్థముం జెప్పెడినిగాని త్వదభిప్రాయాను సారముగ మొకదానికొకటి పరోక్షనామమని చెప్పదు. అట్టి నామముల జెప్పెడి శ్రుతులకగల సీ శ్రుతి విజాతీయముగా నున్నది. ఈలాగుననే “త్వమంతరిక్షే చరసిమూర్యః, త్వంజ్యోతిషాం జ్యోతిః” అను నీ రెండవ శ్రుతియుఁ బ్రాణమునకు సర్వాత్మత్వమువివక్ష చేయఁదగినదగుటవలన నుపాస్యయగు ప్రాణదేవతకు సర్వాత్మత్వమును జెప్పుచున్నది కాని ప్రాణ మునకుఁ బరోక్షనామముం జెప్పుటలేదు. అట్టి సంప్రదాయజ్ఞానము కొఱకై పరోక్షనామమునుబోధించెడి కొన్ని శ్రుతులమూత్ర మీక్రింది నుదాహరించుచున్న వాఁడను. శ్రు॥ తంవా ఏతం దశహూతగ్ంసంతం దశహూతేత్యాచక్షు తే పరోక్షేణ, పరోక్షప్రియా ఇవహిదేవాః సప్త హూతగ్ంసంతం సప్తహూతేత్యాచక్షు తే పరోక్షేణ, పరోక్షప్రియా ఇవహిదేవాః తంవా ఏతం షడ్హూతగ్ంసంతం షడ్ధోతేత్యాచక్షు తే పరోక్షేణ, పరోక్షప్రియా ఇవహిదేవాః. తదిష్టి నామిష్టిత్వం, ఏష్టయోహవై నామ, తా ఇష్టయ ఇత్యాచక్షు తే పరోక్షేణ, పరోక్ష.....దేవాః- తదింద్రగ్ంసంతం, ఇంద్ర ఇత్యాచక్షు తే పరోక్షేణ, పరోక్ష.....దేవాః ఇత్యాదులు- ఇదియునుంగాక యెవరికేది పరోక్షనామమని శ్రుతుల యందుఁజెప్పఁబడియున్నదో వారి కానామముచేతనే లౌకికజ్ఞైతికవ్యవ హారము లుండవలెను. ఎక్కడనేని యొకస్థలమగు జెనుకఁజెప్పినప్రకార ముగాఁ బరోక్షనామమును జెప్పకపోయినను బాధలేదు.

దొక్కడు ద్రోహి, వేటొకరుడో గురుపట్టున ద్రోహి గూఁగదా?
నిక్కము వారికిం దెలియునే నవి నన్ను స్పృశింప వర్భకా॥ 3

ఉ॥ నూటియె యుంచినారలంట? నున్న నికత్తులు ముక్కముక్కలౌ
తీరునఁ గోతురంట? వెనుదీయ కసత్యములాడువాండ్రయా
దూరసనన్ నిజం బవును తోచక మానదు, తండ్రినింటికిఁ
జేరఁగనిమియున్ గురునిఁ జెట్టఁగూయుటయున్ బయల్పడున్॥ ౪

చ॥ తెఱచియె పెట్టినారలంట? తీనదవానలభీకరమ్ములౌ
నరకములెల్లఁ దండ్రి భవనమ్మున నుండఁగ నీక శ్రోయుసం
కరులను, దేశికున్ దెగడుకట్టిఁడులన్ బడద్రోతురంట? యె
వ్వర మట కేగమో తెలియువాఁడు పరాత్పరుఁ డొక్కఁడర్భకా॥ ౫

చ॥ నిలిపియ యుంచినారలంట? నిస్తులశత్రువురంపరల్ దురా
త్ములకయి; తండ్రి నివ్వడలద్రొబ్బుట, దేశికుబూతుఁగూతలన్
బలుకుట, నేర్చికొన్న కవిపండితు లయ్యెడ ముఖ్యులంట? త
త్ఫల మనుభూతిమానెడలఁ దధ్యము శేలఁగవచ్చునర్భకా॥ ౬

చ॥ కలిపియ యుంచినారలంట? కలెడివస్తువు చానిఁబోడ, నే
యలఁతి పితఁ గృహంగణమునావలికిఁ బడద్రొబ్బునింకనే
యలఁతి గురూత్తమున్ దెగడు నాయరువాగునకై; తదంబువుల్
తలఁ బడునట్టివేళఁగద? తధ్యము కానఁగవచ్చునర్భకా॥ ౭

చ॥ ఇహమున నెందఁడొ గల రిద్దఱిదోస మెఱుంగు సాకిరుల్
నహి పరమం; దెవండు చని నారకముం గని వచ్చి చెప్పధి
మహితుల; కిక్కతాన మనమంచియుఁ జెడ్డయు నెందె శేటుటల్
బహుజననమ్మతం బగు సభాస్థలమందుకుఁ జాలు నర్భకా॥ ౮

ఉ॥ సూన్యత ముజ్జగించి పెళుచుందనమున్ గడియించి పేర్చుదు
ర్యానమునన్ దురాగతపువ్వాతలు వ్రాసినయంతి నేమగున్
ధీనిధు లెందు లేరె? గుఱితుంపరె నిక్కము నోరు నొక్కరె?
పై ననరే యపాత్రులని పర్దనముల్ వదరంగఁ బోయెనే॥ ౯

శా॥ బహ్వలూపములేల కల్లనిజముల్ పాలించువాఁ డున్నచో

నాహ్వనించి స్వకీయలోకమున సీయాచర్ష గావింపఁడే?

కహ్వచారులు డాఁగనేర్తురె? యటఁ గావట్యముల్ నిల్పునే?

జహ్వచ్ఛేదము సిద్ధ మాటెఱిగి భాషింపఁ బ్రయత్నింపుమా॥౧౦

వైవిషయమునకు వ్రాసినపద్యము లెన్నేని గలవు, అందు దిజ్ఞాత్ర మిట నుదాహరించితిమి, తక్కినవి ముందు ప్రకటింపఁ బోవుమా “లోకాభిరామాణమున” (జదువఁగలరు, ఇఁకఁ బ్రస్తుత మగు “పురశ్చరణము”నకు సంబంధించిన పద్యములు కొన్ని మాత్ర ముదాహరించి యిది ముగించుచున్నారము.

ఉ॥ పాశుపతమ్ముచేఁ దెగి నభస్థలి నిట్టటు వ్రేలుచున్నన

ప్రాశము సింధురాజుశిర మావయిఁ బ్రేలద హేతువేమి దు

రీశబలమ్మకా! తీరువతీ? యదియుక్ మఱి వ్రేల దేల? ల

జాశకల్పపచారవివశ మ్మది వీ రలు కారు వీఱిఁడుల్॥ ౧

ఉ॥ జాత్యగఁదట్టుచుఁ దవుడశుద్ధి నుపానహ మూని చేయున

ప్పట్టునఁగూడ మోఱకు లవాకుచవాకులు గూయమాన ర

న్నట్టులు నాఁడు పాశుపత మట్టులొనర్చినమీఁదఁగూడ నీ

చెట్టలతప్పుఁగూఁతలు నశింపనికారణ మేమి తిర్పతీ॥ ౨

మ॥ దనియాలాబతెఁ జేసి పోవిడిచిన్ ధార్మ్యమ్ములన్ మాన రీ

యనయుల్; వీరలు రక్తబీజులొ? లలామూకారమున్ మున్ను గై

కొని దుశ్చేష్టలొనర్చినట్టి యలరక్షోవీరులొ? కాక భూ

జనులం దిట్టియపత్రపావరహితుల్ జన్మించుటల్ వింటిమే॥ 3

చ॥ అఱిముఱి నేవియో గిలికి యజ్ఞుల నంచన సేయునీధురం

ధనులకునై ‘పురశ్చరణ’ తాడన మొప్పకయున్నె? తత్పుర

శ్చరణముకల్కిఁ బాశుపతచండిమ నెందు నఖండమై పొరిం

బారినపలాపధార్మ్యమును బూది యొనర్చెడుఁ గాక వీఁకమై॥ ౪

ఉ॥ అంగ మొకింతకల్లనిమహాత్ముల మధ్యగ నుంచియో నిరా

తంగుల మధ్య నుంచియొ “శతఘ్నిని,, “పాశుపతమ్ము,, దెచ్చిన

ర్వ్యాకషు లైనపండితు లభావములఁ దనియింప రాదె? యీ

పెంకెతపంపుఁగూఁతలు బిభీషికలున్ మఱి యేల కాల్పనే॥ ౫

తిరువతివెంక శేష్యులు.

ఉ॥ కొందఱు దీనికింగలదు కొండొక హేతువటంచు నేమియో
యందుదుకాని నాదుమది కయ్యదినచ్చదు, స్వర్ణ కృత్ప్రిజా
బృందముమెచ్చుకోలుకయి పెప్పె పెల్లోబడి బ్రాహ్మణాశిషే
నిందితుడయ్యసీబుధుడు నిశ్చయమియ్యది మొంచిచూచినా 79
సీ॥ చేసినాడుపకృతి చేతనైనంతలో

బ్రాహ్మణుల్ గాజూచు బత్తులకును
వేసినాడొక మాట వెలమాటమున్నీభు

“జాతులునాలుగు సమము”లనుచు
కోసినాడెన్నియో గొప్పవోసారకాయ
“లాఱుకాస్తా” ల్వచ్చు”ననుచుగనకు

పోసినాడువిషంబు పోయంగదగినంత

ఖలధిక్కృత ద్విజకాండమునకు
సంస్తుతించెను గమసాలజనముతనను

సంతసించెనుమున్నీభు చాలమదిని

నిశ్చలతబయ్య పట్టాస్త్రవిత్తమువని

ఏమి బ్రాహ్మ్యబుజ్జోబని యాయనకిక ॥

80

నేను గోదావరిజిల్లా యెరుగుదును. విశ్వబ్రాహ్మణులని యిప్పుడు పిల్వబడి వారిని కగజాలనిపిలవరు- మహానుభావులయిన రుహలసంయోగముచేత చండాలజాతి వాండ్రయినా అరుంధతిశ్వపానులదోషము పోయినది. వారితపోబలము అట్టిదిగనుక పోగొట్టినది. వ్యాసులు, పుట్టుటలోనే రుషిగాపుట్టినాడు- 7 గడియలలో పుట్టడం పెరగడం సకలవిద్యలు నేర్చుకోవడము జగ్గినది. విశ్వబ్రాహ్మణులకు వైదికబ్రాహ్మ లకు పంక్తిభోజనములేదు. వైదికులు నియోగము పెడితే వారుతినరు. విశ్వబ్రా హ్మణుల అన్నము యేజాతివారు తినరు. వీరు యేజాతివారియన్నము తినరు. విశ్వ బ్రాహ్మణుల అన్నము రుంజలువాయించేవాండ్లు తింటారు. లింగబలిజాలు యితరజా తివారి యిండ్లలో భోజనముచేయరు. సాతానులు వైష్ణవులయిండ్లలో భోజనముచేస్తారు జంగాలు లింగధారలయిండ్లలో భోజనముచేస్తారు. విశ్వబ్రాహ్మణులని పిలువబడేవారు అనాదినుండి బ్రాహ్మణులయిండ్లలో భోజనము చేయుటలేదు. లింగబలిజెల అన్నము సాతానులఅన్నము వారికంటె తక్కువజాతివారు పనిపాటలవాండ్లు అనగా చాకలి కుమ్మరి మంగలివగైరావారు తింటారు- విన్నాను సరిగావున్నది.....

క॥ తదనంతరసాక్షి జగి ద్విదితుండగుచెళ్ళపిళ్ళ వెంకటశాస్త్రి
పదుగురిప్రార్థనచేసి య్యదనున నటువచ్చియుండె నవధానముకై ॥

The 30th day of August 1911.

† చెళ్ళపిళ్ళ వెంకటశాస్త్రిగారు ... .. బందరు—

బ్రాహ్మణశబ్దము జాతివాచకము- బ్రాహ్మణానిముగలవారిని బ్రాహ్మణ
బ్రాహ్మణులంటారు-విశ్వబ్రాహ్మణశబ్దము గ్రంథములలో కనుపడదు-గ్రంథములన గా
ప్రామాణికగ్రంథములలోలేదని నాయభిప్రాయము-వ్యాకరణశాస్త్రప్రకారము విశ్వ
బ్రాహ్మణ అని వుండదు-విశ్వబ్రాహ్మణ అని వుండవలెను-విశ్వబ్రాహ్మ అనే శబ్దము
సృష్టికర్త అయిన చతుర్ముఖబ్రాహ్మకు చెందదు-గోదావరిజిల్లాలో బంగారుపనిచేసే
వారిని కంసాలి అని పిలుస్తారు- కొయ్యచెక్కడంపనిచేసేవారిని వడ్రంగులని యినుము
పనిచేసేవారిని కమ్మరులని కంచుపనిచేసేవారిని కంచర్లని అంటారు-కంసాలీలకు వడ్రంగు
లకు కమ్మరులకు కంచర్లకు యీ పేరులు వృత్తినిబట్టి జాతినిబట్టి వచ్చినవి-వారందరు
కలిసి భోజనముచేస్తారు-ఒకరిపిల్లను ఒకరు చేసుకుంటారు-వృత్తిలోమట్టుకే భేదము-
హిందూదేవాలయములయొక్క గర్భగుడులలోనికి కంసాలిజాతివారిని రానివ్వరు.
గ్రామదేవతలగుడులలో కొన్ని బ్రాహ్మణులపూజచేసేవి వున్నవి-కొన్ని యితర
జాతులవారుచేస్తారు-గ్రామదేవతలప్రతిష్ఠ పట్కర్మాధికారముగల బ్రాహ్మణులే
చేయించవలెను-ప్రతిష్ఠకర్మ బ్రాహ్మణత్వముసాధించుకున్న ప్రతివాడు చేయవచ్చును
బ్రాహ్మణగోత్రములోపుట్టి శాస్త్రప్రకారము బ్రాహ్మణకన్యను పెండ్లిచేసుకోగా
పుట్టినవాడు బ్రాహ్మణుడు- బ్రాహ్మణజాతి తెగలలో కంసాలీలుచేరరు. బ్రాహ్మణులకు
కంసాలీలకు పెండ్లిండ్లుగాని పంక్తిభోజనములుగాని నాఅనుభవజ్ఞానములో యొక్కడ
లేదు-కంసాలీలఅమ్మను చండాలుడిదగ్గరనుంచి లినరు-మేములినమని యితరజాతుల
వారు అంటారు-మేము పెట్టమని కంసాలీలు అంటారు- నేను శుశ్రుతులు చదువుకున్నా
ను-వ్యాకరణశాస్త్రముచదువుకున్నాను-వేదములో 4 అట్టములుచెప్పుకున్నాను. తర్క
శాస్త్రము ప్రకరణముల చదువుకున్నాను.

చ॥ గురుతరపాండితీకలిత కోవిదనుత్యకవిత్వశామఁ ద

త్పరిప్రజాపిల్వ వచ్చి కడుఁబూన్చి - వధానములాచరించు శ్రీ

Cross—సృష్టిఅదియందే జాతులన్ని వున్నవని కొన్ని పురాణములలో అది యందు అంతా బ్రాహ్మణులుగావుట్టి కర్మభ్రష్టతచేత వేరువేరుజాతులవారయినారని కొన్ని పుస్తకములలోను మొదట అంతా శూద్రులుగావుట్టినయింక క్రమేణ తపస్సంపన్నతచేత బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్యశూద్రులుగామారి కొంతకాలమైనతరువాత అదినిలుపుకున్నారని కొన్ని పుస్తకములలోను చెప్పబడివున్నది. యెక్కువజాతులవారు తక్కువ జాతులలోకి మారినకాలముగాని తక్కువజాతులవారు యెక్కువజాతులలోకి మారిన కాలముగాని నిర్ణయించుటకువీలులేదు. యెక్కువగ్రంథములలో జాతులసృష్టి అది యందేవున్నదని చెప్పబడివున్నది. యికముందు తక్కువజాతివారిని యెక్కువజాతి లోనికి రానివ్వకూడదని నిలుపుకున్నదియేకాలమందో నిర్ణయింపవీలులేదు-కలియుగములో యితరయుగములవలె యితరజాతులవారు బ్రాహ్మణులవుటకువీలులేదు. యెక్కువజాతివారు తక్కువజాతివారగుటకు కలియుగములో వీలువున్నది. తక్కువజాతివారు ఎక్కువజాతివారగుటకు వీలులేదు-బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్యలకుతప్ప యితరజాతులవారికి వుపసయనాది కర్మాధికారములేదు-బ్రాహ్మణులసహితము కృషిశిల్పదులు అపధర్మముగా అంగీకరించినా తరువాత ప్రాయశ్చిత్తముచేసుకుంటే మళ్ళీ బ్రాహ్మణత్వము నిలుస్తుంది. అట్లాచేసుకుంటే బ్రాహ్మణత్వమువస్తుందని యాజ్ఞవల్క్యస్మృతి ప్రాయశ్చిత్తకాండ రిగ వ శ్లోకములో చెప్పబడివున్నది Ex V. ప్రతిష్ఠకర్మముకు మంత్రములు వేదములలోనుండి తీసుకువలెను-కర్మవిధానము అగమములలోవుంటుంది. హేడశకర్మల

గుంటూరు ది 12—8—11

‡బ్ర॥...పట్టాభిరామశాస్త్రిలు గారికి.....నమస్కారములు.....బ్ర॥తిర్నతి వేంకటేశ్వరశాస్త్రిలుంగార్ల యొక్క.....శతావధానసభ శపటి 19, 20, తేదీలలో జరుగునట్టిచ్చటిపెద్దలచే నిన్ననే ధృవపరిపరచడినది. శేపు బ్ర॥ శతావధానములగార్లకు నాహ్వానపత్రికపోవును. తప్పక సభజరుగును, సందియములేదు.....దయచేయుడు...

శిష్ట హనుమచ్ఛాస్త్రి.

తిరుపతి వెంకటేశ్వర సుధీమణులం దొకరైనయట్టి యా

విరచితసత్ప్రబంధు ఘను వెంకటశాస్త్రిని నేను వేడినాక॥ 82

మహాదా మంత్రములు. వేదములొచ్చేరుతుంది. ప్రతిష్ఠ యాజనములొచ్చేరుతుంది గనుక ప్రతిష్ఠ బ్రాహ్మణుడే చేయించవలెనని చెప్పినాను. బ్రాహ్మణులకు మట్టుకే షట్కర్మాధికారమువున్నది. వేదాలయ ప్రతిష్ఠకు బ్రాహ్మణునికి మాత్రమే అధికారమువున్నది. నేను గ్రామదేవతల ప్రతిష్ఠ యెన్నడు చూడలేదు నియోగి బ్రాహ్మణులని వైదిక బ్రాహ్మణులని మధ్యపుట్టినవిగనుక యివి శాస్త్రములలో లేవు. కొన్ని చోట్ల కరణాలు అని మూఢత్వముచెట్టి బ్రాహ్మణులలో వక శాఖగా చెప్పకుంటారు-బ్రాహ్మణులుగాని కరణాలు స్త్రీకరణాలని వున్నాను-కరణమునగా చేయువాడని అర్థము-వృత్తినిబట్టి జాతి పుట్టలేదు-అది పురుషునికి బ్రాహ్మణుడు ముఖమున్న క్షత్రియులు బాహువులు వైశ్యులు తోడలు శూద్రులు పాదములై వున్నారని కొందరి అభిప్రాయము-బ్రాహ్మణులకు గోత్రములు వారి పూర్వరుషులను బట్టి వచ్చినది-వైశ్యులకూడా వైశ్యరుషులసంతతివారే- వేదములొచ్చెప్పబడిన రుషులంతా బ్రహ్మరుషులకారు-వేదములొచ్చెప్పబడినవారే బ్రహ్మరుషులు-నాలుగు వేదములు చదువని నేను వేదములలో యేమి చెప్పివున్నది చెప్పజాలను. శాస్త్రములలో యెక్కడ కంసాలియిండ్లలో భోజనము చేయుగూడదని చెప్పబడివుండలేదు. నేను ఆగమము చదువుకోలేదు- శిల్పి శాస్త్రములు చదివుకోలేదు- పురాణములన్నీ నూత్రప్రాయముగా వేదములలో యిమిడివున్నవి- భాగవతము కలియగములొ పుట్టి నది. విష్ణుపురాణములో మరుపాండవులను మౌర్యవంశ రాజులను యెత్తినారుగాని అది భారతయుద్ధమును పూర్వమే పుట్టినది. 18 పురాణాలు భారతమును పూర్వమే పుట్టినవి. వేదములు నాలుగు-అవి అనాది అయివున్నవి-నేను కంసలివారియిండ్లలో పెరిడ్లిండ్లకు యెన్నడు వెళ్ళలేదు- ఉపనయనము చేసుకుంటే నేగాని బ్రహ్మర్షియురారు- ఉపనయనము బ్రాహ్మణుడయినవాడే చేయవలెను- శ్రీకూడా బ్రాహ్మణుని భార్య అత్తటవల్ల బ్రాహ్మణి అని చెప్పబడుతున్నది-మనువునల్ల మానవులు కద్రువనల్ల వాగులు వింతవల్ల

ఉ॥ సాక్షిగవచ్చితానుడి నె శాస్త్రప్రపథంబునుదొల్లకుండ మ

త్పక్షమునందు, దానిని నపహ్నుతి నేసి యథేచ్ఛ గొప్రపురి

బక్షపువారు వ్రాసిరిసయవాచ్యపువ్రాతలు కొంతమంది రూ

అనూదు గరుత్మంతుడు పుట్టినారుఅని చెప్పబడివున్నది. ఉపనిషత్తులు 10 ప్రమాణములు- శంకరాచార్యులవారు 10 వుపనిషత్తులమట్టుకే భాష్యములుచేసి తక్కినవి వదలి నాడుగనుక వాటిని గణనలోకితీసుకోరు. అష్టోత్తరశతోపనిషత్తులూ 748, 749 శేటలలో చెప్పబడిన 5 శేర్లు శివపరముగా చెప్పబడినవని నాఅభిప్రాయము. యీ 5 శేర్లు శివునిముఖములపేర్లకు వర్తింపవు-పంచబ్రహ్మఅనగా 5గురు బ్రహ్మలని చెప్పవచ్చును. విస్తరించినబ్రహ్మలని చెప్పవచ్చును. వానిలో విషయమునుబట్టి అర్ధనిర్ణయముచేసుకోవలసివుంటుంది. నేను వేదములోవుండే అర్థముమరిచిపోలేదుగాని కంఠోపాతము మరిచి పోయినాను. శరీరముకు దహనముచేస్తే నేగాని కర్మపుట్టదు. శవమునుపాతిపెట్టేవారిని కర్మభ్రష్టులని అక్షేపించుతాము- లింగధారులు మహమ్మదీయులు క్రయిస్తవులు ఖననముచేస్తారు. కంసాలీలు ఖననముచేస్తారు. కరణశబ్దము యోగరూఢము-నియోగులలో కరణశబ్దముకు వేరేవుత్పత్తిచెప్పవలెను- బ్రాహ్మణులకు నియమింపబడిన షట్కర్మలు చేయకపోయినంతమాత్రముచేత బ్రాహ్మణుడుకాకపోడుగాని నామమాత్రబ్రాహ్మణుడవుతాడు- షట్కర్మలుచేసేవాడయితే ఆధిక్యతవస్తుంది- నామమాత్రబ్రాహ్మణునికి మంత్రములు రావుగనుక చేయించవీలులేదు- వస్తేచేయించవచ్చును- గ్రామపౌరోహితం చేయించేవారు ప్రాయశ్చిత్తములేకుండా ప్రాణప్రతిష్ఠచేయించవచ్చును- వ్యవసాయ మేవృత్తిగావున్నా చేయించగలకేక్తివుంటే బ్రాహ్మణుడు ప్రతిష్ఠాదియోజనకర్మలు చేయించవచ్చును-కంసాలీలుఅనేశబ్దము వేదములలో తెనుగవుట లేదు.

చెళ్ళిపిళ్ళ వెంకటేశ్వరి, శతావధాని...

§ నవంబరు 16 వ తేది 1912 సం॥ (దర్బారు).

సీ॥ ..... పెరికోని, మినికోఫులమింది వ్యాజ్యమునను సాక్ష్యమునొసంగినారటంచూ
తే॥గీ॥ తాదుమూలైన పాఠి గుంటూరికేతవ, ధానమును మీరు పక్షపాతముచేత

క్షేత్రములొచ్చు వారిపయి నిందున నా కభిమానము చూపా ॥ 83

క॥ భువనశ్లాఘ్యుంబగు న

త్కవితాప్రాశ స్త్యముననుగ్రాలెడి యేత

త్కవివరుల పేరులెప్పుడు

చెవిబుడె నభిమానముపుడె చిత్తమునబుడె ॥

84

క॥ పదమూడెడులక్రిందట నెదియొనందగ్భమందు నేనుడివినయ

ట్టిది గలదొక్కటి*పద్యం బదిచెప్పెడి వారిమీది యభిమానంబు

తే॥ ప్రీతి బ్రతిక మొదలిడి రెండు నెలలు

చనినతోడనైవాసిన ఘనతరంపు

†వ్యాసమే చెప్పెజాలెడి వారిపైని

నాకుగల యభిమానంబు ప్రాకటముగ ॥

86

నెంతనుతియించినను నుతియింపవచ్చు, గాని నమ్మెడువారు లోకమునలేరు ॥ 15
.....పోచిరాజు సీతారామయ్య, మన్నవ నరసింహము.

(హితకారిణి) 1913 సం॥ డిశంబరు నెల 14 తేది,

..... కే, గంగరాజుగారికిఁ బ్రత్యుత్తరము..... యభినవసరస్వతిని ..... జాన
పాటి పట్టాభిరామశాస్త్రి యొక యనవసరపుఁగేసులొక దనపత్నమునఁ గోర్చినందు
సాక్ష్యముచెప్పినది మొదలు చెల్లెల్ల వెంకటశాస్త్రిగారిపత్నమై తద్విరోధులైన సోదర
కవులను డిట్టుటకే యుపయోగించుచుండెను .....

పోతరాజు లక్ష్మీనరసింహము.

*శుభకృత్యంపత్నరమున, ఏకాగోపయ్యగారు నాచే జేయించిన ప్రబంధము
క॥ తిరుపతి వెంకటకవికృత, వరశ్రవణానందపాక వైఖరి నాకే

ధర దుర్లభమనితలఁపకు, మరయఁగ నెవ్వారికేని యది దుర్లభమా॥

†(అభినవసరస్వతి) 1908 సం॥ సెప్టెంబరుసంచిక, స్వవిషయము

.....తమరొనరించుగ్రంథముల దత్త ణమ ప్రచురించుటకు సరస్వత్యా ద్యుత్తమ
పత్రిక తి యుండినను శతావధానులగు తిరుపతి వెంకటకవులు తమకృపకుఁబాత్రుండఁ
గా నుపాయపూర్వకంబుగఁ దమసమ్ముఖమునకుఁబంపుకొను నీసంచికల ననుగ్రహ
దృష్టిచేఁగైకొనుచు ననన్యకవిసామాన్యమై మృదుమధురకైలిలోఁగన్వట్టు స్వకృతప్రబం
ధ మెదయిన దయచేసి యభినవసరస్వతికి వన్నెఁజే సంప్రదింతులగుచున్నవారు.

క॥ భారతనాటకములనుక, వారకనాకనుపుమునుచు వ్రాసినఁజాబే
యారూఁఁజెప్పఁగల ద! వ్వారలపై నెంతగౌరవం బున్న నియుక॥
చక్కనిశైలిగల పెక్కుప్రబంధములుప్రచురిపించి సరస్వతిని గర మలంకరింపఁజేసిన
మహాకవులు తత్త్వనిష్ఠులుగు నభినవసరస్వతియెడలమాత్రముదయాశువులేలకాకుండురు?

జానపాదు. 29—7—10

- శ్లో॥ నమస్కృత్యేవంకటాఖ్యాక విద్యదంఘ్ర్యంబుజన్మనే
వ్యాప్తరాజోత్తమాంగస్థ కిరీటుమణిరోచిషే॥ 1
- శ్లో॥ ఆరూఁఁ కవితారథం రుడితి సర్వాశాసు సంచార్యచ
విద్యద్రాజసభాఃప్రవిశ్య నిజసద్విద్యాః స్రద ర్ఘ్యాధికః
హేలానిజ్జయర్విపశ్యి దనఁఘో యఃప్రాప క్తి రింశ్చిరాం
తం క్రితేవంకటాశ్రితాగ్రపతి నమస్సాన్య చైల్లపిల్లాన్వయం॥ 2
- శ్లో॥ వక్త్రాన్నిర్యదకేషవాక్యనిచయే పద్యాత్మనావర్తతి
హ్యద్గ్రంథేషుభృశంలసత్సు బహుశో యుష్మత్ప్రేక్షితేషు
లేఖాఃప్రాహిణమోన్మదాదయఁషమే పద్యాత్మకా నఃప్రతి
నిరసోయ మశేషలోక ఉతభో నీకాశరాహిత్యవక్త॥ 3
- శ్లో॥ విముఖాభవంతుభూయో విద్యావంతోభవంతు దాతారః
ఆగత్యభితుకజమో పధ్రంకానేవ సర్వదాపఠతి॥ 4
- శ్లో॥ తిరుపతివేంకటకవ్యో ర్వాణ్యాఃపురుషావతారయో ర్భవంతోః
ఖ్యాతిర్బహుకాలాదపి కర్ణపథంప్రాప్య వర్తతేస్మాకం॥ 5
- శ్లో॥ పఠితశ్శ్రవణానందో పశ్చాచ్ఛ్చిబుద్ధచరితమపి దృష్టం
పాండవవిజయప్రముఖా బహుసద్గ్రంథాశ్చ బాధముద్గీతాః॥ 6
- శ్లో॥ కాంక్షిద్దదృష్ట్యాగ్రంధాకౌ గతసౌమ్యాభేతు క్రిమదభ్యాశం
పత్రేలిఖితేస్మాభిః పాణిగృహీతాది ప్రేషితంఖలుభో॥ 7
- శ్లో॥ క్వయూయంభారతీరూపాః క్వహ మల్పకలాయంతః
తథాపివీత్యుసులేఖాం ప్రేషితం పుస్తకత్రయం॥ 8
- శ్లో॥ లేఖాంవిలిఖ్యనుచిరాదపి నేతుమిచ్ఛత్ త్వన్నిధిం త్వదుపనితగౌరవేణ
ఈదృబ్ధునాత్వకలితోబరమాదృశాంచ ప్రత్యుత్తరంనలిఖతీతి విశంకితోస్మి॥ 9

అ॥ రాక్షసికృష్ణకవుల రవ్యరూరంభమా
 సమయమందు వారిసమ్ముఖమున
 కనిగినట్టిల్లిలేఖయును వచియుంచెడి
 వారిమీఁదనాకు వరలుభక్తి॥

88

శ్లో॥ అభినవసరస్వతీమహా మారభ్య ప్రేషయన్ త్వదభ్యాశం
 యంకంవాత్సర్యంధం ప్రకటికర్తుంహి కాంక్షమాహోస్మి॥ 10

శ్లో॥ అముద్రితగ్రంథవిహితాయ శ్రీమా ననుత్పన్నఘృణోపి బాధం
 మముద్రితానేప్రియ్య సదాత్రదేశే సమస్తభావైః పరిగీయనేహి॥ 11

శ్లో॥ అపధింశపద్యాక్ లిఖిత్యాస్యదాద్యై ర్జనైః ప్రేష్యమాణే ఘనగ్రంథదాతా
 భవంతంవివాకః ప్రకాశితభూమ్యాం నిగర్హో దయావాక్ భవాన్ సద్భూయాంశ్చ॥

శ్లో॥ ప్రకృతంకవివర! దయయా పాండవజననాది చాశ్చ కేధాంతం
 శ్రీమత్కృతయోనేయా భో మత్సామీప్య మస్మదీయభి॥ 12

శ్లో॥ మత్ప్రియరీక్రియమాణే మతివిషయే వ్యాసరూపనాహోవా
 నహిదేయాకింశ్రీమత్! సామారసగుంభితా స్త్వదీయాభో॥ 14

శ్లో॥ భవతిస్థితయాభక్త్యా పద్యానలిఖం కవీశ్వరత్వాన్ని
 తత్త్వంతవ్యాదోషా స్త్వత్పదపద్మం నమస్కరోమ్మర్హతి॥ 15

జానపాదు 6—10—10

శ్లోక॥ నిండుకృపక మొరనిచిన, పాండవవిజయాదికముల బహుభక్తిని నిం
 దుండి పరింపుచునుండిమి, పండితజననినతపాదపంకజయగళా॥ 1

తే॥ గ్రంథములఁబంపుటయుకాక కరుణతోడ, వ్యాసము విమర్శనావ్రాశిపంపుదుగనని
 వ్రాసినటువంటి యాయత్తురములపంక్తి, జదివిపలుమారు సంతోషజలధిఁబడితి॥ 2

ఉ॥ నమ్మందు నమ్మకుండుఁ డధునాతనసత్కవులందె గాక పూ
 ర్వమున మేటిగ్రంథములవ్రాసినవారలలోఁగూడ ని
 క్కమ్ముగఁ దృప్తమానులెలఁ గానఁగ రారని నాదునిశ్చయం
 బహుక చెల్ల యిట్లనియెనంచువచించినఁగాని కాకవులే॥ 3

తే॥ భారతముల సునిశ్చయంబద్యరచన, యసులెలేదనికాం దచ్చటఁజేటఁ గొన్ని
 పద్యములకానఁడునుండ, తృప్తిబంధములను నన్నియు రసవంతము లేవనిప॥ 4

క! భారతనాటకములనుక, వారకనాకనువునుచు వ్రాసినజాబే
యారూఢిఁజెప్పఁగల ద! వ్యారలపై నెంతగౌరవం బున్నదియుక॥
చక్కనిశైలిగల పెక్కుప్రబంధములుప్రచురిపించి సరస్వతిని గర మలంకరింపఁజేసిన
మహాకవులు తత్కృనిష్ఠయుగు నభినవసరస్వతియెడలమాత్రముదయాభువులేలకాకుండురు?

జానపాదు. 29—7—10

- శ్లో॥ నమస్కృతేకటాభ్యాక విద్యదంఘ్ర్యంబుజన్మనే
వ్యాప్తరాజోత్తమాంగస్థ కిరీటమణిఁబిమ్మే॥ 1
- శ్లో॥ ఆరూఢః కవితారథం యుడితి సర్వాశాసు సంసార్యచ
విద్యద్రాజసభాఃప్రవిశ్య నిజసద్విద్యాః స్రవద్యాధిక
హేలానిర్జయర్విపశ్చి దనఘ్నా యఃప్రాప కీర్తిస్థిరాం
తం శ్రీవేంకటశాస్త్రిణఃప్రతి నమస్సాన్య చెజ్జపిల్లాన్వయం॥ 2
- శ్లో॥ వక్త్రాన్నిర్యదశేషవాక్యనిచయే పద్యాత్మనావర్తతి
హ్యుద్గ్రంథేషుభృశంలసత్సు బహుశో యుష్మత్ప్రేక్షితేషుః
లేఖాఃప్రాసాబుమోసృదాదయఃషమే పద్యాత్మకా వఃప్రతి
నిర్జన్య మశేషలోక ఉత్తభో నీకాశరాహిత్యవక్త॥ 3
- శ్లో॥ విముఖాధవంతుభూయో విద్యావంతోభవంతు దాతారః
ఆగత్యభితుకజనో పధ్రంశానేవ సర్వదాపఠతి॥ 4
- శ్లో॥ తిరుపతివేంకటకవ్యో ర్వాణ్యాఃపురుషావతారయో ర్భవంతోః
భ్యాతిర్భహుకాలాదపి కర్ణపథంప్రాప్య వర్తతేస్మాకం॥ 5
- శ్లో॥ పఠితశ్శ్రీవణానందో పశ్చాచ్ఛ్రీబుద్ధచరితమపి దృష్టం
పాండవనిజయప్రముఖా బహుసద్గ్రంథాశ్చ బాధముద్గీతాః॥ 6
- శ్లో॥ కాంక్షదదృష్టాగ్రంధాక గతసౌమ్యాజ్ఞేతు శ్రీమదభ్యాశం
పత్రేలిఖితేస్మాభిః పాణిగృహీతాది ప్రేషితంబులుభో॥ 7
- శ్లో॥ క్షయూయంభారతీరూపాః క్వాహ మల్పకలాయతః
తథాపివీత్యమల్లెఖాం ప్రేషితం పుస్తకత్రయం॥ 8
- శ్లో॥ లేఖాంవిలిఖ్యసుచిరాదపి నేతుమిచ్ఛత్ త్వన్నిధిం త్వదుపనితగౌరవేణ
ఈదృబ్ధహత్త్వికలితోబతమాదృశాంచ ప్రత్యుత్తరంనలిఖతీతి విశంకితోస్మి॥ 9

ఆ॥ రామకృష్ణకవుల రన్వ రూరంభమా
 సమయమందు వారినమ్ముఖమున
 కనిగినట్టి శ్రీభయ్యును వచ్చియు చెడి
 వారిమీఁదనాకు చరలుభ క్తి॥

శ్లో॥ అభినవసరస్వతీమహా మారభ్య ప్రేషయన్ త్వదభ్యాశం
 యంకంవాత్సద్రంధం ప్రకటికర్తుంహి కాంతుమాహోస్మి॥

శ్లో॥ అముద్రితగ్రంథవిహితాయ శ్రీమా నమత్పన్నఘ్నోపి బాధం
 ముముద్రితాన్వేష్య సదాత్రదేశే సమస్తభావైః పరిగీయన్భావం॥

శ్లో॥ అపద్ధంశపద్యాన్ లిఖిత్వాస్మదాద్వై ర్జ్ఞైఃప్రేష్యమాణే ఘనగ్రంథదా
 భవంతంవివాకః ప్రకాశేతభూమ్యాం నిగర్హో దయావాక్ భవాన్ సత్పుమాః॥

శ్లో॥ ప్రకృతంకవివర! దయయా పాండవజననాది చాశ్వమేధాంతం
 శ్రీమత్కృతయోనేయా భో మత్సామీప్య మస్మదీయైతి॥

శ్లో॥ మత్ప్రచురీక్రియమాణే మతవిషయే వ్యాసరూపవాచోవా
 సహిదయాఃకింక్రమన్! నానారసగుంభితా స్తస్మదీయాభా॥

శ్లో॥ భవతిస్థితయాభక్త్యా పద్యానలిఖం కవీశ్వరత్వాన్ని
 తత్తంతవాదోహ స్తత్పదపద్మం నమస్కరోమ్యర్చ్యం॥

జానపాడు 6—10—10

శ్లోక॥ నిండుకృపన్ మీరనిచిన, పాండవవిజయాదికముల బహుభక్తిని నిం
 దుండి పరింపుచునుండిమి, పండితజననినతపాదపంకజయోగళా!॥

తే॥ గ్రంథములఁబంపుటయకాక కరుణతోడ, వ్యాసము విమర్శమోవాపిపంపుదు
 వ్రాసినటువంటి యాయత్తురములపంక్తిఁ, జదివిపలుమారు సంతోషబలధిఁబడితి

ఉ॥ నమ్ముండు నమ్మకుండుఁ డగునాతనసత్కవులందె గాక పూ
 ర్వమ్మున మేటిగ్రంథములవ్రాసినవారలలోఁగూడ ని
 క్తమ్ముగఁ దృప్తమానులఁ గానఁగరారని నాదునిశ్చయం
 బమ్మక చెల్ల యిట్లనియనంచువచ్చినఁగాని కాకవులే॥

తే॥ భారతాదుల సరసపుంబద్ధురచన, యసలేదేదనికా దచ్చటచటఁ గొన్ని
 పద్యములకానఁబడుచుండ, త్వత్ప్రబంధములను నన్నియు రసవంతములేపతిఁ

ప్రధాన పోషకులు.

1. శ్రీ శ్రీ జగద్గురు విరూపాక్ష స్వాములవారు.
2. శ్రీ రాజా కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహదరు కుమార జమీందారుగారు గంపలగూడెం

సహాయులు.

14. కాకుమాను హనుమయ్యగారు నర్సారావుపేట.
15. తంగెడ నరసింహారావుగారు, కరణం, మోజంపాడు.
16. వెలుగురి పిచ్చయ్యగారు, కొదమగుండ్ల.
17. తుమురుగోటి నరసింహారావుగారు, తిరుమలగిరి.
18. గొల్లపూడి వేంకటసుబ్బారావుగారు, వాల్మీకిబద్దర్సుకంపెనీ.
19. టేకుమళ్ళ గోపాలరావుగారు, కరణం, అమిదీపురం.

సహాయ భాగ్యులు

1. పెద్దిభట్ల లక్ష్మీనరసింహముగారు, వకీలు, తెనాలి.
2. యు. శ్రీనివాసరావుగారు, గూడ్లమాప్పరు, గుంటూరు.
3. భువనగిరి అమరయ్యగారు, బయ్యవరం.
4. ఉలిగుండు రంగారావుగారు, వకీలు, గుంటూరు.
5. మందపాటి నరసింహారావుగారు, గుంటూరు.
6. పెద్దిభట్ల కృష్ణమూర్తిగారు, రివిన్యూయినస్పేక్టరు, కొల్లివర.
7. అక్కిరాజు శంకరనారాయణగారు, గ్రామమున్సిఫ్ మాచవరం
8. చింతపల్లి రామస్వామిగారు, ఆ కరణం పెదకొదమగుండ్ల.
9. ఖుడియార్థం వెంకటాచలశాస్త్రిగారు, ప్రొద్దుటూరు.
10. యియ్యూణి అనంతవద్దనాథ దేసికాచార్యులుగారు,
వెంకటేశ్వరునిమోరివాణిపేట.
11. భువనగిరి ముకుందరామయ్యగారు, రివిన్యూయినస్పేక్టరు,
కారుమూగు
12. లంకా నాగయ్యగారు, పెదకొదమగుండ్ల.
13. లక్ష్మీరాజు వెంకటసుబ్బాణ్యముగారు, కోనూరు.

అభినవసరస్వతి

పత్రికాధిపతి జానపాటి పట్టాభిరామశాస్త్రి.

ఇదియొకమాసపత్రిక-ఇందుబ్రాహ్మీనాంధ్ర ప్రబంధములును, నాటకములును, విమర్శనములును, విద్యావిషయక మతవిషయక వ్యాసములును, బ్రకటింపబడును. ప్రాజ్ఞసమృత్తములగు తాత్కాలిక వ్యాసములవలనగలుగునానందముగాక చందాదారులకు 2-8 అపూర్వగ్రంథము లలవడును. చందాసంవత్సరమునకు రు 2-0-0

ఈ కార్యసానమున వెలకుదొరకువు స్తకములు.

1 అశ్వయాచార్యవిజ్ఞానము	...	0-4-0
2 కరిణీకోద్ధారిణి (పూర్వ వీరభద్రకవి)	...	0-4-0
3 వాసంతికా పరిణయము	...	0-4-0
4 కంసవధము	ఇవి రెండు నాటకములు	0-8-0
5 చమత్కారమంజరి (సింహాద్రి వెంకటాచార్యులు)	...	0-4-0
6 విరూపాక్షవీరగురువరంపర	...	0-2-0
7 నీతిగీతులు. (సుమతి శతకమునకు సంస్కృతము)	...	0-2-0
8 విశ్వబ్రాహ్మణశబ్దఖండనము, బ్రాహ్మణశబ్దవిచారము	...	0-2-0
9 ఆత్మదృష్టివిమర్శనము (మం కృష్ణదేవపాయ నాచార్యులు. శృంగేరి రామకృష్ణ కవులయవధానములపైవిమర్శనము	...	0-5-0
10 చిత్రాంజలి తీర్థవిమర్శనము (పత్రికాధిపతి)	...	0-4-0
11 సంగదోషము. (సంగదోషముచేబట్టుదలవదలయోగుల చరిత్రజేలుపు సౌకచిన్న పద్యరూపముగకథ	...	0-8-0
12 వీరభాగవతము (ముదిగొండ వీరభద్రకవి)	...	1-4-0
13 పులిందావివాహము (పత్రికాధిపతి)	...	0-4-0
14 గురిగింజ, వత్సలనీతిశతకము, వ్యాసనిష్కాసనము, పిష్టపేషణము	...	0-4-0
15 శివానందలహరి. (తంగెడరామకృష్ణకవి)	...	0-4-0
16 లక్ష్మీవిలాసము (రాయసము వెంకటపతి)	...	0-4-0
17 సర్వాగావుపేట శతావధానము (తిరుపతి వెంకటేశుము)	...	0-8-0
18 పశ్యంపుశ్యాం	..	0-2-0
19 పశ్యశబ్దవిచారము	..	0-2 0
20 పశ్యశబ్దవిచారము	..	0-12-0
21 పురశ్చరణము	..	0-2-0

వలయునారలు సొమ్ముపంపిగాని, వి. పి. ద్వారాగాని, ఈ క్రిందివానికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

జానపాటి పురుషోత్తం, సబ్ ఎడిటర్

జానపాడు, పిమగురాళ్ళపాళ్ళు, గుంటూరుజిల్లా.